

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔

ปลุกใจให้ตื่น

การมาอยู่ร่วมกันมาก ๆ แม้จะเป็นเจตนาที่เป็นธรรมก็ตาม แต่ผลที่ได้รับจะต่างกัน
อยู่มาก เพราะเวลามีมากภาระก็ต้องมาก การสัมผัสสัมพันธ์ต่อกันก็มีมาก ความคิดก็
เพิ่มขึ้น ถ้าถูกรายหยาบ ๆ เข้ามาสับปนกันด้วยแล้วก็กระเทือนไปหมดทั้งวัด นี่เป็นเรื่องที่
ต้องคิดให้มาก สำหรับเพศของพระไม่ควรมียังเรื่องทีกล่าวมา เพราะพระทั้งหลายเขา
ทราบแล้วว่าเป็นเพศที่ทรงธรรมทรงวินัย เป็นเพศที่ถูกต้องตั้งงามหาที่ต้องดีไม่ได้ เนื่องจาก
ธรรมเป็นสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบทุกแง่ทุกมุม ไม่ว่าด้านวินัยไม่ว่าด้านธรรมะทุกชั้น ผู้
เข้ามาทรงธรรมทรงวินัยจึงเป็นผู้ที่ไว้วางใจของตัวเองและโลก อย่าว่าแต่โลกชาวพุทธเลย
แม้โลกพาทิรชนต่างศาสนาก็เป็นที่ไว้วางใจได้

เพราะผู้บวชคือผู้ทรงธรรมตามความสมมุติเป็นอย่างนั้น ตามความเป็นจริงก็เป็น
อย่างนั้น ที่ไม่เป็นไปตามความจริง ไม่เป็นไปตามความรับทราบของประชาชน ความเข้าใจ
ของประชาชน ก็เพราะกิเลสแฝงเข้าไปทำลายความทรงธรรมนั้นให้กลายเป็นการแบกหาม
กิเลสไปเสียหมด ไม่เรียกว่าทรงกิเลสจะเรียกว่าอะไร กิเลสแสดงออกในอาการใด จะเป็น
สิ่งที่แสดงแทงจิตแทงใจแทงหูแทงตาได้ทั้งนั้น

การเรียนเรื่องของกิเลสจึงต้องเรียนในจุดสำคัญก่อนคือใจเพราะเป็นคลังของกิเลส
ทางเดินของมันก็ออกมาทางกายทางวาจา ทางท่องเที่ยวของมันก็ออกมาทางตาทางหูทาง
จมูกทางลิ้นทางกาย แล้วนำอารมณ์เหล่านี้เข้าไปสู่จิตใจเป็นธรรมารมณ์ แล้วก็ท่องเที่ยว
ตามเรื่องราวต่าง ๆ อตีตารมณ์ นำเข้ามาครุ่นมาคิดมาอยู่เพียงวันวาย ล้วนแล้วแต่เป็น
เรื่องของกิเลสที่ทำการก่อความจิตใจให้หาความสงบสุขไม่ได้ทั้งนั้น จากนั้นก็แสดงออกมา
ภายนอกอันเป็นส่วนหยาบให้กระทบกระเทือนหมู่เพื่อน และระบอบสาตกระจายออกไป
เป็นวงกว้างขวางหาประมาณไม่ได้ นี่ละกิเลสกับธรรมเป็นข้าศึกกันตลอดมาอย่างนี้

แม้เรามาบวชเป็นพระแล้วว่าเป็นผู้ทรงธรรมแต่กิเลสมันไม่ได้ทรงธรรม มันทรง
ฤทธิ์ทรงเดชของมันเอง แสดงออกมาเป็นกิเลสทั้งนั้นไม่ได้เป็นอรรถเป็นธรรมเลย ขึ้นชื่อ
ว่ากิเลสแล้วไม่ว่าจะออกมาทางอาการใด ออกมาเล็ก ๆ น้อย ๆ ออกมาเป็นส่วนใหญ่ส่วน
หลักล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของกิเลสทั้งหมด ไม่ได้แสดงออกมาเป็นธรรม เพราะฉะนั้นเรา
เป็นผู้มาทรงธรรม ก็คือการชำระแก้ไขหรือปราบปรามกิเลสในขณะเดียวกัน จึงอย่าให้มัน
กระดิกตัวออกมาได้ในส่วนหยาบ ๆ หากมันสุดวิสัยก็ให้แสดงอยู่ภายในเท่านั้นเมื่อเรายัง
ไม่สามารถที่จะปลดเปลื้องหรือปราบปรามมันได้ นี่เป็นหลักใหญ่ของผู้ปฏิบัติของผู้จะทรง

ธรรม จากคำว่าทรงธรรมไปด้วยการปฏิบัติแล้ว ก็เป็นผู้ทรงมรรคทรงผลทรงวิมุตติหลุดพ้น

การอยู่ร่วมกันเป็นสิ่งต้องระวัง ดังที่เคยอธิบายให้ฟังอยู่เสมอว่า การคิดเกี่ยวข้องกัน การมองกัน ใ้หมองในแง่เป็นธรรมหนึ่ง ในแง่แห่งความเมตตาหนึ่ง ในแง่แห่งการให้อภัยหนึ่ง หลักใหญ่มองกันอย่างนี้ หากมีการตักเตือนซึ่งกันและกันก็ให้ตักเตือนด้วยเหตุด้วยผล ด้วยความเป็นอรรถเป็นธรรม ด้วยความเมตตาและมีการให้อภัยไว้เสมอ ผู้รับก็พึงรับด้วยอาการนี้เช่นเดียวกัน รับด้วยความจงรักภักดี รับด้วยความเคารพนับถือ รับด้วยความพอใจที่จะประพฤติปฏิบัติตาม เรียกว่าเป็นธรรมด้วยกันทั้งสองฝ่าย ไม่ได้นิยมว่าเป็นอาวุโส ภัณฑะ

เพราะธรรมเป็นธรรมชาติที่ให้ความเสมอภาคคือความถูกต้องด้วยกัน ใครพูดออกมาจะเป็นผู้ใหญ่ผู้น้อย ให้พูดเป็นอรรถเป็นธรรมเป็นเหตุเป็นผล ผู้ฟังก็ให้ฟังตามนั้น ปฏิบัติตามนั้น มีที่ร้อยก็พันรายก็ร้อยก็พันองค์ก็ไม่มีมีการกระทบกระเทือนกัน เพราะเจตนาเป็นธรรมด้วยกัน สิ่งใดที่สุตวิสัยผลิออกมาเจ้าของเองก็ทราบ เจ้าของไม่ทราบคนอื่นก็ทราบว่าไม่มีเจตนา แต่ก็ต้องระมัดระวัง เพราะความไม่รอบคอบทำให้ผิดได้เหมือนกัน

ข้อวัตรปฏิบัติ การมาศึกษาดูให้ดี นี่เราตั้งใจมาศึกษา ดาให้ดูหูให้ฟังใจให้คิดนำไปเป็นคติได้ทั้งทางหูทางตาทางใจ อย่ามาอยู่เด่น ๆ ด้าน ๆ เพ่น ๆ ฟ่าน ๆ ใช้ไม่ได้ให้ต่างคนต่างระวังใจของตัวนั้นแหละเป็นการระวังซึ่งกันและกันไปในตัว ถ้าไม่ระวังตัวก็ทำให้กระเทือนหมู่เพื่อน ลงได้ออกไปกระเทือนหมู่เพื่อนแล้วเป็นเรื่องหยาบมาก เพียงแต่กระเทือนอยู่ในจิตใจของเราก็ทุกข์ร้อนพอแล้ว เป็นความผิดพอตัวอยู่แล้ว ไหนจะต้องให้ระบาศาดกระจายออกมากกระเทือนหมู่เพื่อนอย่างนั้นดูไม่ได้เลย เป็นสิ่งที่เลวทรามมาก ให้พากันระมัดระวังให้มากนักปฏิบัติเรา

เพราะเรามาฆ่ากิเลส สิ่งใดที่เข้าใจว่าตัวดีนั่นแหละคือเรื่องของกิเลสมันจะทำให้เราชั่ว การอวดดีอวดเด่นอวดความรู้ความฉลาดความสามารถของตน ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของกิเลสทั้งมวลที่จะทำคนให้เสียหายและล่มจม ไม่ใช่จะทำตนให้เป็นคนดี การมีความสำเนียงศึกษาด้วยความสนใจอยู่เสมอจากสิ่งที่มาเกี่ยวข้อง ผู้มาเกี่ยวข้อง นั่นคือเป็นนักธรรมะโดยแท้ คอยสำเนียงเอาเหตุเอาผลด้วยความจงรักภักดีต่อกัน และนำไปประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง พยายามแก้ไขดัดแปลงอยู่เช่นนั้น นั่นชื่อว่าผู้ปฏิบัติธรรม ดำเนินธรรมในขณะเดียวกันก็เรียกว่าแก้กิเลสไปในตัว

การได้ยินได้ฟังการอบรมจากครูจากอาจารย์แล้ว อย่าให้เป็นลักษณะที่เหน็บไ้หลังหมา เทปาะลงไปมันสลัดทีเดียวหายหมดไม่มีเหลือน้ำแม่หยดเดียวอยู่บนหลังหมานั้น ที่เทศนาว่าการอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยเต็มอรรถเต็มธรรมเต็มสติกำลังความสามารถ กิเลส

มันพาสลัดเสียหนเดียวเท่านั้นไม่มีเหลือเลยธรรมดาภายในใจที่ได้ยินได้ฟังมา ยังเหลือแต่กิเลสกองท่วมหัวอยู่อย่างนี้ใช้ไม่ได้เลย ต้องศึกษาด้วยความจริง

ธรรมนั้นออกมาจากท่านผู้จริงจัง พระพุทธเจ้าไม่มีใครจะจริงจังเสมอพระองค์ สัจबारมีฟังชี้ใครเป็นคนตั้งออกมาแสดงออกมา พระองค์ไม่ทรงดำเนินและเห็นผลมาก่อนแล้ว และเป็นผู้ทรงสัจธรรมเหล่านี้ จะนำออกมาแสดงแก่โลกได้อย่างไร ทุกบทุกบาททุกแง่ทุกมุมที่ทรงนำออกมาประกาศสอนโลก เป็นสิ่งที่พระองค์ได้ทดสอบผ่านมาแล้วทั้งเหตุทั้งผลด้วยดีทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีความบกพร่อง มีความสมบูรณ์ตลอดสาย จึงได้นำธรรมเหล่านั้นมาสั่งสอนโลก ท่านว่าสัจबारมีอย่างนี้ ใครเป็นคนประกาศสอนโลกถ้าไม่ใช่พระพุทธเจ้า คนไม่มีความสัตย์ความจริงทำอะไรหละ ๆ แหละ ๆ หาเหตุหาผลหาหลักหาเกณฑ์ไม่ได้ เลื่อนลอย โอนเอน คลอนแคลน ไม่มีหลัก ต้องมีหลักใจ ทำอะไรลงด้วยเหตุผลแล้วให้เป็นไปด้วยความจริงใจ ด้วยความจริงจังทุกอย่าง เมื่อถูกต้องด้วยเหตุผลแล้วตัดสินใจทำลงไปอย่างนั้นถึงถูก ผิดกัณฑ์เสียเจ้าของอย่าให้เป็นคนหละแหละ

การชำระกิเลสไม่ใช่เป็นของง่าย ๆ เป็นสิ่งที่ยากเพราะฝังจมอยู่ในจิตนี้มาเป็นเวลานาน ไม่สามารถที่จะนับอ่านได้เลยแม้ตัวเองซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับกิเลสมาตลอดกาลก็ตาม แต่เมื่อพูดถึงปัจจุบันแล้วก็เต็มอยู่ในจิตจึงแก้ยาก เหนียวแน่นมาก การชำระสะสางจะทำได้ด้วยความอ่อนแอต่อแท้เหลวไหลใช้ไม่ได้ นอกจากจะเป็นการเพิ่มกิเลสไปเท่านั้น จึงต้องเอาจริงเอาจังทำด้วยดี

บังคับจิต กิเลสพาดูดพาลากออกมาในแง่ต่าง ๆ ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสจิตใจจะไม่มี ความอึดพอ ไม่มีความเข็ดหลาบ คิดไปเท่าไรทุกข์เท่าไรก็ยอมทุกข์ ไม่สนใจในเรื่องของทุกข์ที่เกิดขึ้นจากความคิดความวุ่นวายอันไม่ดีนั้นเลย ถูกมันลากมันถูไปถลอกปอกเปิกไปหมดก็ยังไม่เห็นโทษ นี่ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสเป็นอย่างนั้น ถ้าเป็นเรื่องของธรรมแล้วมันฝืนหัวใจเพราะกิเลสพาให้ฝืนไม่ใช่เราฝืนเองนะ กิเลสเป็นข้าศึกกับธรรมต้องฝืนธรรมเสมอ โดยเอาเราเป็นเครื่องมือ มันอยู่ที่หัวใจเราจึงต้องบังคับใจเรา บังคับกายวาจาไปในตัว เพราะกายวาจານี้เป็นเครื่องมือของจิต จิตเป็นเครื่องมือของกิเลสเป็นที่อยู่ของกิเลส จึงต้องจุดต้องลากต้องถูต้องไถไปตามเรื่องของกิเลสเสมอ

การพิจารณาและการปฏิบัติ ถ้าไม่ได้ใช้ความเข้มแข็งอดทนจริงจังก็จะไปไม่รอดนะ เราได้เคยพูดเสมอว่างานในโลกนี้ยังไม่เห็นงานไหนที่หนักหนาและได้ทุ่มเทลงถึงขั้นถึงเป็นถึงตาย เหมือนงานต่อสู้กับกิเลสชำระกิเลสถอดถอนกิเลสเลย และความเฉลียวฉลาดก็ไม่มีอะไรเกินกิเลสในบรรดาสมมุติซึ่งอยู่ในโลกธาตุนี้ กิเลสเป็นเบอร์หนึ่งเป็นจอมวิภูจักร ด้วยเหตุนี้จึงแก้กันได้ยาก แต่อย่างไรก็ไม่พ้นวิสัยของผู้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติด้วยอรรถด้วยธรรม เพราะธรรมเป็นสิ่งที่เหนือกิเลสอยู่ตลอดเวลา ไม่เคยด้อยกว่ากิเลส

เลยถ้านำมาใช้ นอกจากจะทิ้งไว้เฉย ๆ เช่นอย่างคัสตราอาวุธจะมีพิษมีภัยทำอันตรายให้แก่ข้าศึกได้มากมายเพียงไรก็ตาม แต่เมื่อไม่นำมาใช้มันก็เป็นวัตถุอันหนึ่งอยู่เท่านั้นไม่เห็นสำเร็จประโยชน์อะไร

นี่ธรรมะก็เหมือนกัน สติท่านสอนเราท่านไม่สอนคัมภีร์ไบเบิล ปัญญาที่สอนเรา ความเพียร-เพียรพยายามสืบทอดกันอยู่เสมอ ด้วยความมีสติระลึกตัวอยู่เสมอด้วยปัญญา ในเวลาที่ใช้ปัญญาให้ใช้ ความอุตสาหะพยายาม ความอุตสาหะเป็นผลท่านจึงสอนให้อุตสาหะ ความเพียรทำให้เกิดผลดีในทางที่ถูกที่ดีท่านจึงสอนให้เพียร สติใช้ในทางที่ถูกที่ดีเป็นผลดี ขึ้นโดยลำดับ ท่านจึงสอนให้มีสติให้อบรมสติ ปัญญาใช้ในทางที่ถูกที่ควรตามหลักธรรม ย่อมเป็นสิ่งที่ดีมาก ทำคนให้ดีสุดยอดก็คือสติปัญญาศรัทธาความเพียรซึ่งเป็นสิ่งที่ดีทั้งนั้น ท่านสอนท่านมอบแต่ของดี ๆ ให้พวกเรา แต่เกล็ดไปเอาสิ่งที่เป็นเดนเป็นมูตรเป็นคูมามาพอกหัวใจเสียทั้งวันทั้งคืนไม่มีความอึดพอนี้ซิ มันจึงเป็นการขัดแย้งต่อหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ในขณะที่เดียวกันก็กลายเป็นข้าศึกต่อศาสนา ต่อศาสนา ต่อครูต่ออาจารย์ ต่อตัวเองไปเสียหมด เพราะอำนาจของกิเลสมีกำลังมากกว่า

เราควรจะมีใจได้เข้ามาทรงเทศแห่งบรรพชิตนักบวช ได้มาประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ตรงตามหลักของนักปราชญ์ราชกวีทั้งหลาย ท่านได้พาดำเนินและเห็นผลมานับไม่ถ้วนแล้ว ด้วยหลักธรรมที่แสดงไว้เหล่านี้ มรดกใดสิ่งใดที่จะเลิศยิ่งกว่าธรรม นี่ก็เป็นมรดกตกทอดมาจากพระพุทธเจ้าและสาวกท่านมาถึงพวกเรา การบวชก็บวชตามเยี่ยงอย่างของพระพุทธเจ้าและสาวกที่ดำเนินมาแล้ว การประพฤติปฏิบัติท่านก็สอนวิธีที่เป็นสิริมงคลแก่ตน ให้พวกเราทั้งหลายได้ประพฤติปฏิบัติด้วยความเทิดทูน พวกเราส่วนมากมีแต่กิเลส มันมาลุดมาลากจับพัดจับเหวี่ยงเข้าป่าเข้าพงไปเสีย เหลือตั้งแต่ตัวกิเลสล้วน ๆ มาครองหัวใจอยู่เป็นเจ้าของนี้ซึมนำสดสังเวช

ดูกิเลสมันเป็นของง่ายเมื่อไร ดูได้ยากที่สุด อยู่ในหัวใจเราแต่ก็ตามไม่ทันดูมันไม่เห็นไม่รู้ โน้นครูบาอาจารย์ท่านดู ผู้ท่านผ่านท่านพันท่านรู้เหตุรู้ผลรู้เรื่องราวกับมันแล้วดูรู้ เราเองไม่รู้ จึงต้องสอนวิชาที่จะรู้เรื่องของกิเลสแก่กิเลสต่อสู้กิเลสให้ ธรรมทั้งหมดเป็นธรรมแก่กิเลสทั้งนั้น เป็นธรรมที่เป็นสิริมงคล เป็นธรรมอันอุดมอย่างยิ่ง นำเข้ามาประดับสติปัญญาของเรา นี่ คนเรามีคุณค่าอยู่ตรงนี้แหละที่เป็นหลักใหญ่ที่สุด

คำว่าความสุขความเจริญที่โลกต้องการมาทุกหย่อมหญ้า มาจากไหนถ้าไม่ใช่มาจากการทำดี การทำชั่วที่จะให้เกิดความสุขความเจริญมันเป็นไปไม่ได้ เช่นอย่างเขาฉกเขาลักเขาไปปล้นได้เงินมาเป็นล้าน ๆ ก็ตาม จะมีแต่กิริยาว่าได้เงินมาเป็นล้าน ๆ เท่านั้น หัวใจนั้นจะเป็นไฟทั้งกอง อย่าเข้าใจว่าเขาจะมีความสุขถ้าไม่ชอบธรรมแล้ว ถ้าชอบธรรมแล้วมี

ความสุข มีมากมีน้อยเป็นความสุขได้ทั้งนั้นเพราะเป็นความชอบธรรม จะนำความสุขมาให้ โดยตรงตามหลักธรรมที่ท่านสอนไว้

นี่เราแก้กิเลสแก้โดยธรรม แก้ให้ถูกตามอรรถตามธรรม ทำให้กิเลสจะไม่หลุดลอย ลงไปโดยลำดับยังผลอันเป็นสุข หรือความสงบสุขขึ้นมาเป็นขั้น ๆ ต่อจิตใจของเราผู้บำเพ็ญ นำปัญญามาใช้มันต้องรู้ต้องฉลาด พระพุทธเจ้าสอนธรรมเครื่องฉลาดให้แก่ ๆ ท่านไม่ได้ สอนธรรมโง่ให้พวกเรา ธรรมพระพุทธเจ้าคำว่าธรรมโง่ไม่มีมีแต่ธรรมฉลาด เรานำเข้ามา ประพฤติปฏิบัติทำไมจึงกลายเป็นความโง่ เพราะยื่นด้ามดาบให้กิเลสเสียมันก็ฟันเรานั้นชิ ดาบคม ๆ แทนที่จะฟันกิเลสกลับยื่นด้ามดาบให้กิเลส มันก็กลับมาฟาดเราแตกแตก กระจาย เดินจงกรมเพียงสองหทัยอกสามแห่ยกสามก้าวสี่ก้าว สติตั้งไม่ได้เลยหายไปหมด ถูกกิเลสตะพังกทำลายลงไปแล้ว ยังเหลือแต่ความเชื่อช้ำก้าวขาไปก้าวขามา เหมือนกับคน ไม่มีสติตั้ง เหมือนคนบ้าอยู่ตามถนนหนทาง มันเป็นความเพียรอย่างไรทำอย่างนั้น

เราจะรู้ได้ชัด ๆ ว่ากิเลสแก่ขนาดไหน ทั้ง ๆ ที่ตั้งสติตั้งประคองความเพียรอยู่นั้น ยังถูกมันลากไปได้ต่อหน้าต่อตา เราจะไม่เห็นว่าการกิเลสแหลมคมจะเห็นอะไรแหลมคม ถ้า ว่าสติปัญญาของเราแหลมคมทำไมไม่ทันกลมายาของกิเลสมาจุดลากเราในขณะนั้น เราจะ เห็นได้เวลาจิตมีความละเอียดล่อ สติปัญญาของเรามีความคล่องแคล่วแกว่งล้ำขึ้นไป เพราะการอบรมของเรานี้โดยลำดับรู้ได้โดยลำดับ มันกระเพื่อมตรงไหนพับ กิเลสสัมผัส สตรงไหนพับ คำว่ากิเลสสัมผัสหมายถึงว่ากิเลสกระเพื่อมออกจากใจ มันจะไปเที่ยวหาเหยื่อ มากินนั้นชิหาอาหารมากิน พอกระเพื่อมพับมันตามกันแล้ว กระเพื่อมพับรู้ ถึงขั้นที่จะ ตามผ่านั้นกระเพื่อมพับตามกันเอาให้เห็นเหตุเห็นผล นั้นในเวลาที่จะทันยังงี้ก็ทนไม่ อยู่ ไม่ได้ตั้งใจว่าจะตั้งสติตั้ง แต่มันเป็นการตั้งอยู่โดยหลักธรรมชาติของมัน

เหตุที่สติปัญญาตั้งขึ้นมาได้โดยหลักธรรมชาติเพราะอะไร ก็เพราะความฉลาดความ เสือกคลานของเราด้วยความเพียรของเรา ไม่หยุดไม่ถอยนั้นแล กำลังทางธรรมะคือสติ ธรรมปัญญาธรรมก็เจริญขึ้นมาเรื่อย ๆ กิเลสประเภทไหนแสดงออกมันทันกัน ๆ จากนั้นก็ ฆ่ากันพินาศสันตะโรไปเรื่อยจนถึงขั้นกิเลสหมอบ

เวลานี้กิเลสแสดงอิทธิพลมีอิทธิพลมากภายในหัวใจเรา ธรรมะข้อใดมาแทนที่จะเข้าไป ปราบกิเลสก็ไปยื่นด้าม เหมือนกับด้ามดาบ เพราะธรรมะเป็นเหมือนดาบให้กิเลสเสีย ให้กิเลสฟันเอา ๆ เดินจงกรมอยู่ก็ถูกมันตะสติตั้งแตกกระจายไปไหนไม่รู้ มีแต่คนลั่นทำ บ้าตามถนนเดินกลับไปกลับมาไม่ได้เรื่องได้ราว จากนั้นก็มาทวงเอามรรคผลนิพพาน จากเวลาเวลาการเดินการก้าวไปก้าวมาของตนในลักษณะบ้านั้นอีก ยิ่งเป็นบ้าสองชั้นสาม ชั้น เราพิจารณาซิว่าเราโง่ไหม หรือว่าเราฉลาดอยู่หรือเมื่อไม่ทันกับกิเลส ทั้ง ๆ ที่เราขึ้น

เวทีจะต่อกรกับกิเลสเอาให้มันแหลก แล้วกลับยังไม่ได้ยกครูถูกกิเลสเตะตบเวทีไปแล้วทันกันใหม่อย่างนั้น จะว่าใครโง่เรากับกิเลส

เราเป็นผู้ทรงธรรม-ธรรมนี้เคยปราบกิเลสได้ชัยชนะมามากต่อมากแล้ว ทำไมเราเป็นผู้ทรงธรรมจึงไม่เป็นท่าเป็นทางอะไรเลย ถ้าเป็นนักมวยก็ขึ้นไปเป็นกระสอบให้เขาต่อย เขาเตะเขาตีเอาเสียจนแหลกไม่มีสติตั้ง นี่ละระหว่างกิเลสกับธรรม ผู้นำธรรมมาฝึกหัดตนในเบื้องต้นเป็นอย่างนี้

เคยเป็นมาด้วยกัน ตั้งสติได้ ๑ นาที พยายามเอาให้ได้ ๑ นาที พอนาทีที่สองเอาไปแล้ว บางทียังไม่ถึงนาทีมันเอาไปแล้ว เร็วไหมกิเลส รวดเร็วไหม คล่องตัวไหม ไม่คล่องยังงั้นมันเคยคล่องตัวมาตั้งแต่กับปีไหนก็ลืไปแล้วบนหัวใจของเรา นี่ เพราะฉะนั้นจึงต้องพลิกธรรมขึ้นมาเอาจริงเอาจัง ถึงวาระจะสู้กันสู้

อย่าเสียดายความคิดในแง่ต่าง ๆ ซึ่งเคยคิดมานานแล้วไม่เกิดผลประโยชน์อะไร นอกจากทวนใจของตนให้ได้รับความทุกข์ความลำบากเพราะความคิดเท่านั้น เวลานี้เราจะปฏิบัติเพื่ออรรถเพื่อธรรม เราไม่ได้ปฏิบัติเพื่อจะเอากิเลสเข้ามาทำลายจิตใจ เพราะปกติมันก็มีอยู่แล้วมันทำลายอยู่แล้วภายในจิตใจ การปฏิบัติธรรมก็เพื่อจะกำจัดกิเลส ทำไมจึงต้องเสียดายความคิดความปรุงซึ่งเป็นไปเพราะอำนาจของกิเลส มันขัดแย้งกันใหม่กับความต้องการของเรา เราต้องคิดต้องยกต้องยื่นอุบายสติปัญญาให้ทันกับมัน ที่พูดเหล่านี้เป็นอุบายของสติปัญญาที่จะให้ทันกับกิเลสต่างหาก ให้นำไปคิด

คิดมาเท่าไรแล้วในเรื่องโลกเรื่องสงสารเคยมีความอึดพอไหม เอามาทดสอบดูซิ แล้วในเมื่อมันไม่อึดพอมันมีความสุขใหม่ในความไม่อึดพอนั้น มันก็ยิ่งเพิ่มทุกข์ขึ้นไปแล้วจะหาความอึดพอที่ไหน ความอึดพอกับกิเลสไม่เคยมีในโลกธาตุนี้ นตฺถิ ตณฺหาสมานนฺตี ความอยากไม่ว่าอยากประเภทใดขึ้นชื่อว่าเป็นความอยากของกิเลสแล้วหาความอึดพอไม่ได้ทั้งนั้น ความอยากในธรรมมีความอึดพอ เพราะฉะนั้นความอยากทั้งสองประเภทนี้จึงไม่เหมือนกัน

บางคนก็เข้าใจผิดไปเสีย ให้กิเลสตบตาเอาเสียก็มากต่อมาก ถ้าจะประกอบคุณงามความดี ความอยากทำทานก็ดี ความอยากรักษาศีลก็ดี ความอยากภาวนาก็ดี ความอยากพ้นทุกข์ก็ดี ความอยากได้บุญได้กุศลก็ดี ก็ถือว่าเป็นตัณหาไปหมด เคยมีคนมาถาม เลยหาช่องเดินไม่ได้ แล้วทำยังไงทำอะไรก็มีแต่ความอยาก ๆ เป็นกิเลสไปหมด แล้วจะให้เดินยังไง

ก็คนตายเท่านั้นแหละเหมือนท่อนไม้ท่อนฟืนไม่มีความอยาก อยากตายไหมละ บางทีโมโหก็ตอบไปอย่างนั้น ความอยากมันมี ๒ ประเภท ความอยากที่เป็นเพราะอำนาจของกิเลสนี้ไม่มีเมื่องพอ อยากจนกระทั่งตั้งกัปตั้งกัลป์ตั้งแต่วันเกิดถึงวันตาย ตลอดภพ

ตลอดชาติตั้งกัปตั้งกาลป์ไม่มีคำว่าอิมพอ ขึ้นชื่อว่ากิเลส ความอยากที่เป็นกิเลส กิเลสทำให้
อยาก แต่ความอยากทางด้านธรรมะนี้พอ ทำบุญให้ทานรักษาศีลภาวนาเพื่อบุญเพื่อกุศล
เพื่อมรรคผลนิพพาน เวลาดำเนินไปตามความอยากนี้เป็นมรรค คือทางดำเนินเพื่อบุญเพื่อ
กุศลเพื่อความพ้นทุกข์จะเป็นกิเลสตัณหาได้ยังไง ถ้าเป็นกิเลสตัณหาใครจะพ้นทุกข์ไปได้

การต่อสู้กิเลสอย่างสุดเหวี่ยงนี้ล้วนแล้วตั้งแต่เป็นเรื่องของธรรมทั้งนั้น กิเลสมา
หนักขนาดไหน กำลังของเราจะให้หนักขนาดไหนจึงจะทันกับกิเลสจะสู้กิเลสได้ กำลังของ
เราหมายถึงกำลังของด้านธรรมะ เรียกว่ามรรคเครื่องมือหรือเครื่องดำเนินทางดำเนิน
ต้องเอาให้หนักไม่หนักไม่ทันกัน แพ้ ไม่หนักก็แพ้กิเลส ต้องให้หนักกว่ากิเลส นี้
เรียกว่าเป็นมรรค

เมื่อจิตมีความสงบเยือกเย็นเข้าไปเท่าไร จิตใจก็ยิ่งอยากประกอบความพากความ
เพียรเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ ที่นี้ความอยากมีกำลังขึ้นเรื่อย ความขยันหมั่นเพียรก็หนักขึ้นไป
ๆ จนถึงขั้นที่ว่าความขี้เกียจขี้คร้านหายหมด ก็ความขี้เกียจขี้คร้านเป็นเรื่องของกิเลสนี้ มี
แต่ความเป็นนักต่อสู้เท่านั้น คำว่าความขี้เกียจขี้คร้านหายหน้าไม่มีเหลือเลย การประกอบ
ความพากความเพียรเมื่อถึงขั้นที่มันจะหมุนตัวไปเองแล้วมันเป็นอัตโนมัติ ไม่มีคำว่าขี้
เกียจขี้คร้านต้องร้องเอาไว้มันจะเลยเถิด ความเลยเถิดก็ไม่ใช่มรรค บังคับไว้ให้พอดีกับ
ความเป็นธรรม

ในธรรมท่านจึงอธิบายไว้ถึงเรื่องสมาธิ เมื่อได้บำเพ็ญสมาธิเวลาต้องการความสงบ
ก็ให้พยายามดำเนินในความสงบ ให้จิตได้รับความสงบอย่างแท้จริง แต่เวลาจิตถอน
ออกมาจากความสงบแล้วให้ใช้ปัญญาออกทำงาน เมื่อใช้ปัญญาออกทำงานมีความเมื่อยล้า
ภายในจิตใจแล้วให้เข้าพักในความสงบในเรือนคือสมาธิ ให้ทำอย่างนี้เรื่อย ๆ ไปท่านว่า
อย่างนั้น

เราก็เคยเรียนเพราะมีอยู่แล้วในธรรม บทเวลามันเข้าตะลุมบอนกันจริง ๆ แล้วลืมน
หมด อรรถธรรมที่ท่านสอนไว้ซึ่งเป็นการเหมาะสมอันนี้มันลืมน ถ้าว่าติดสมาธิก็ติดเสียจน
ไม่ยอมที่จะพิจารณาทางด้านปัญญาเอาเลย ก็เห็นความรู้ที่แน่ว ๆ อยู่อันเดียวนั้นว่าจะเป็
นมรรคผลนิพพานเสียทำเดี๋ยว ก็ติดอยู่เสียจน นั้นมันไม่พอดี เวลาออกทางด้านปัญญา เมื่อ
เห็นผลทางด้านปัญญาแล้ว ก็มีแต่เห็นผลทางด้านปัญญาทำเดี๋ยว มีหน้าซำยังกลับมาเห็น
โทษของสมาธิอีกว่าอนตายเป็นอยู่เฉย ๆ ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร ที่นี้ก็พุดกันไปกับกิเลส ก็ไม่
ถึงไหนมันจะตายนี้ เพราะความคิดทางด้านปัญญาก็เป็นงานนี้ ความคิดความปรุง จิตไม่
กระเพื่อมเป็นปัญญาได้ยังไง

ปัญญาขั้นแก้กิเลส ก็ต้องทำงานด้วยความคิดความปรุงสลับซับซ้อนอยู่ไม่หยุดไม่
ถอยก็เหนื่อย มีแต่จะเอาทำเดี๋ยว ๆ กำลังไม่มีก็จะเอาทำเดี๋ยว มันไม่พอดี เมื่อรู้สึกเหนื่อย

เปลี่ยภายในจิตใจก็ต้องเข้าพักในสมาธิถึงถูก นี่ความเหมาะสมพอดีแท้ ๆ อยู่ตรงนี้ ถึงจะอยากทำอะไรก็ตามต้องพัก ก็เหมือนอย่างเราดำเนินงานทำงาน จะเพลินไปเท่าไรกับหน้าที่การงาน ถึงเวลาควรพักต้องพัก ถึงเวลารับประทานต้องรับประทานไม่งั้นไม่มีกำลังที่จะหนุงงานนั้น นี่สมาธิก็เป็นเครื่องหนุงปัญญา หนุงงานคือปัญญา ต้องไปให้พอเหมาะสม

นี่เราพูดถึงเรื่องความอยากนะ คืออยากพันทุกซ์ ความอยากมากเท่าไรเรื่องการหมุนของจิตคือสติปัญญามันยิ่งหมุนตัว ๆ ๆ ไม่มีเวลาที่จักพักผ่อนหย่อนตัวเลย นั่นเพราะอำนาจแห่งความอยาก ความอยากอันนี้เป็นความอยากหลุดพ้น ไม่ใช่ความอยากนอนจมอยู่ในกิเลสนี้จะจัดเป็นกิเลสได้ยังไง ส่วนมากไปเข้าใจผิดจะทำอะไรก็กลัวแต่จะเป็นตัณหา อยากโน้นอยากนี่ก็เป็นตัณหา อยากเป็นฝ่ายธรรมเป็นตัณหาที่ไหน ถ้าอย่างนั้นจะเดินที่ไหนคน

กิเลสยังมีทางเดินของมัน ธรรมะไม่มีทางเดินเพื่อแก้กิเลสจะเอาอะไรไปเดิน กิเลสอยากธรรมะก็อยากชิว อยากอะไรอยากฆ่ากิเลสชิว กิเลสก็อยากฆ่าธรรมอยากทำลายธรรมเราก็อยากทำลายกิเลสชิว ความอยากต่อความอยากพืดกัน สุดท้ายก็สู้ความอยากของธรรมะไม่ได้ เอาให้กิเลสหายตึง ๆ พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายล้วนแล้วแต่ผู้ที่ต่อสู้กิเลสด้วยความอยากทั้งนั้น นี้อยากเป็นอรรถเป็นธรรม ไม่ใช่อยากแบบเป็นตัณหาจะเป็นกิเลสได้ยังไง ความอยากเป็นกิเลสมันถึงเป็น ความอยากไม่เป็นกิเลสจะอยากสักเท่าไรก็ไม่เป็นเดินคนละทาง กิเลสมันเดินสวนทางกันกับธรรมะ เอ้า สมมุติว่าธรรมะมีภายในจิตใจเท่าไรจิตใจยิ่งมีความนิมนวลไปโดยลำดับ ๆ อ่อนโยนเมตตาสงสารไปโดยลำดับ ส่วนกิเลสมีแต่ความโหดร้ายทารุณ มีแต่จะฆ่าจะฟันจะเอาให้จับหายวายปวงทำเดียว นี่มันเดินสวนทางกันอย่างนี้ ยกอันนี้เป็นตัวอย่างเท่านั้นนอกนั้นก็เหมือนกันหมด

กิเลสไม่เคยไปตามร่องรอยของธรรม ต้องสวนทางกับธรรมเสมอ เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่าเป็นข้าศึกกัน ต้องใช้ความพยายาม อย่าเชื่อความซี้เกียจซี้คร้านของตนเอง เคยเชื่อมั่นมาแล้วไม่เกิดผลประโยชน์อะไร ให้เชื่อธรรม ถ้าเชื่อธรรมต้องบิบบินต้องอดสำห้พยายาม เราบวชมาเพื่อเชื่อธรรม พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ เราถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เป็นสรณะ หมายความว่ายังงั้สรณะ เป็นที่ฝากเป็นฝากตายได้ ฝากเป็นฝากตายได้ทั้งชั่ววัตรปฏิบัติ ทั้งความเชื่อความเคารพนับถือในธรรมของท่าน ประพฤติปฏิบัติเอาธรรมเทิดทูนในหัวใจ ธรรมว่ายังงั้เดินอย่างนั้น แบบธรรมว่านั้น เอ้า ทุกข์ก็ทุกข์ตายก็ตาย ธรรมสอนอย่างนี้ นั่นเรียกว่า ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ

พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ พระองค์เป็นยังงั้ การประกอบความเพียรลุ่มลูกคลุกคลานคอยแต่ซี้เกียจซี้คร้าน แบกแต่ความซี้เกียจซี้คร้านเหมือนพวกเรานี้แหละ ถึงท่านจะมีความ

ชี้เกี้ยวชี้คร้านเพราะท่านมีกิเลสก็ตาม แต่การต่อสู้กิเลสของท่านมีเต็มที่ มีโดยลำดับ ๆ จนกระทั่งมีกำลังมากปราบกิเลสเรียบวุธไปภายในพระทัย นี่ก็พุทธ ธรรม คัจฉามิ เอามาเป็นตัวอย่างชี้ท่านทำอย่างไร ธรรม คัจฉามิ เกิดขึ้นมาได้อย่างไรถ้าพุทธะไม่เกิดเสียก่อน ธรรมเกิดขึ้นจากพุทธะ พุทธะรู้ธรรมแล้วก็แสดงเหตุทั้งผลมาประกาศสอนโลกให้เป็นที่เข้าใจในวิธีการประพฤติปฏิบัติ ส่วนผลแห่งธรรมเท่านั้นจะเป็นผู้ได้รับโดยไม่ต้องถามใคร สงฆ์ ธรรม คัจฉามิ ท่านดำเนินอย่างไร ถ้าพูดถึงเรื่องทางเหตุท่านดำเนินอย่างไร ทางผลเป็นที่พอใจไหมเราได้ยินท่านสำเร็จมรรคผลนิพพาน นั่นละธรรม คัจฉามิ ของพวกเรา

คำว่า กิเลส ธรรม คัจฉามิ มันมีไหมละ ความชี้เกี้ยวชี้คร้าน ธรรม คัจฉามิ ความอ่อนแอปกเปียกธรรม คัจฉามิ เคยมีไหม พระพุทธเจ้าเคยสอนไว้ไหม ความเชื่อ ๆ ซ้ำ ๆ ธรรม คัจฉามิ ความระเกะระกะ ธรรม คัจฉามิ เคยมีไหม แล้วพวกเราทำไมจึงชอบเอานักเอาหนา แบกหามอยู่ไม่ยอมให้ลงบาเลย มันธรรม คัจฉามิ ยังไงกัน ไปที่ไหน มีแต่แบกธรรม คัจฉามิ เหล่านี้เต็มไปหมด ความชี้เกี้ยวชี้คร้านอ่อนแอความมักง่าย ติดเอาแท้ ๆ ไม่ยอมปล่อยเลย ปากว่า พุทธ ธรรม คัจฉามิ บทเวลามองดูหัวใจ มีแต่กิเลสทุกประเภท ธรรม คัจฉามิ มันติดพันอยู่นั้นไม่เคยยอมออก ฟาดให้มันแหลกแตกกระจายไปซี

เป็นยังไงธรรมของพระพุทธเจ้านะ ท่านประกาศสอนโลกมาได้ ๒๕๐๐ ปีเป็นยังไง ใครจะเป็นผู้สัมผัสสัมผัสพันธธรรมประเภทนั้น ที่พระองค์ประกาศออกมานั้นเป็นกิริยาของธรรม ธรรมแท้ที่อยู่ในพระทัยของพระองค์ อยู่ในใจของพระสาวก ธรรมแท้นั้นเป็นยังไง ถามเจ้าของบ้างซิกิเลสมันเป็นยังไง อยู่หัวใจเรามันเป็นยังไง ความโลภมันเกิดขึ้นมันฝังอยู่ภายในจิตใจมันเป็นยังไง ความโกรธเป็นยังไงให้ความสุขเราไหม ความโลภเป็นยังไง ให้ความสุขเราบ้างไหม ความหลงมงายเป็นยังไง ให้ความสุขเราบ้างไหม แล้วที่นี้ธรรมที่ท่านว่าประเสริฐ ๆ นั้นนะเป็นยังไง กิเลสประเสริฐ ๆ มีที่ไหน แต่ทำไมจึงชอบนักชอบหนาถามเจ้าของ

ธรรมอันเลิศอันประเสริฐที่พระพุทธเจ้าครองพระสาวกทั้งหลายท่านครอง และเราได้อือเป็นคติตัวอย่างและธรรม คัจฉามิ อยู่เวลานี้ท่านเป็นยังไง ท่านรู้ที่ไหนท่านเห็นที่ไหน ท่านปฏิบัติยังไง ย้อนเข้ามาถามตัวเองบ้างซิ ชักตัวเองให้มันแหลกแตกกระจาย ชักตัวเองก็คือชักกิเลสนั่นแหละ นี่ละสติปัญญาเอามาชักอย่างนี้ซิ อุบายวิธีปฏิบัติ ให้มันเห็นดูซินะ

สมาธิได้ยินแต่ชื่อเกิดประโยชน์อะไร เรียนกระทั่งถึงวันตายก็ได้แต่ชื่อ มันได้แต่ชื่อได้ประโยชน์อะไร เช่นอย่างเรามีเงินล้านอย่างนี้ มีแต่ชื่อว่าเงินล้านตัวเงินบาทเดียวไม่มีติดกระเป๋าไม่ติดมือเกิดประโยชน์อะไร พิจารณาอย่างนั้นซิ ให้เห็นสมาธิตามหลักที่ท่านสอน องค์สมาธิแท้คือยังไง นั่นคือชื่อของสมาธิว่าความแน่นหนามั่นคงของใจ มีแต่ความ

แน่นหนาเฉย ๆ ลักษณะอาการความสว่างแผ่เผย ความแปลกประหลาดอัศจรรย์ของสมาธิอันแท้จริงนั้นเป็นยังไง ให้มันเห็นที่หัวใจรู้ที่หัวใจ

ใจเท่านั้นจะเป็นผู้สัมผัสธรรมเหล่านี้ไม่มีอะไรสัมผัสได้ หูก็สัมผัสไม่ได้ ตาสัมผัสไม่ได้ จมูก ลิ้น กาย สัมผัสไม่ได้สัมผัสธรรมประเภทนี้ มีแต่ใจดวงเดียวเท่านั้นที่จะสามารถสัมผัสได้ เอ้า พิจารณาลงไปซิ พอจิตมีความสงบเยือกเย็นแล้ว นั้นละศาสนาจะเป็นของอัศจรรย์ที่ตรงนั้น เพียงแต่จดจำมาเฉย ๆ มาบวชอย่างนี้ เราอย่าเข้าใจว่ากิเลสมันบวชกับเรานะ มันย้ายที่แหละอยู่ภายในหัวใจตลอดเวลา หัวใจของพระนั้นนะมีแต่ชื่อว่าพระ แต่กิเลสไม่ได้บวชพระมันสนุกเหยียบหัวใจพระ เราไม่คิดบ้างหรือเหล่านี้ละ ฟาดมันลงให้แตกกระจายเป็นไร

จิตทำอะไรจะสงบไม่ได้ ธรรมเครื่องบังคับจิตให้สงบมีอยู่ แล้วใครเป็นผู้ปฏิบัติเวลานี้ที่จะทำให้อจิตได้รับความสงบด้วยธรรม ถ้าพูดถึงเรื่องปัญญาพระพุทธเจ้าสอนที่ตรงไหนปัญญาจะรู้อะไร กิเลสมันอยู่กับอะไรก็สอน เบื้องต้นก็สอน เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ นี่ละรังของกิเลส รังแห่งความรักก็อยู่ตรงนี้ รังแห่งความเกลียดความโกรธก็อยู่ตรงนี้ อยู่ที่นี่หมด ผิวหนังบาง ๆ นี่แหละมันหลอก มันจริงเมื่อไร มันสวยมันงาม-งามที่ตรงไหน กิเลสมันหลอก ของปลอมมันปลอมอย่างนี้รู้ไหม เราถือว่ามันเป็นความจริงเราถึงได้หลง

พิจารณาตามหลักธรรมพระพุทธเจ้าชื่อว่า เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ นั้นละคือความจริง เอ้า มันสะอาดที่ตรงไหนดูซิ หนัง แม้แต่ผิวหนังยังไม่เห็นสะอาดอะไรเลย ชี้เหงื่อชี้อโคลเต็มไปหมดแล้วเข้าไปข้างในเป็นยังไง นี่คือความจริง ความจริงแท้เห็นอยู่ชัด ๆ ความสวยความงามไม่มี มันเสกสรรปั้นยอมมาก็ยังตื่นลมตื่นแล้งกันไป นี่ท่านสอนให้ดูของจริง ดูแล้วดูเล่าพิจารณาไปมาเพราะถูกกิเลสมันปิดตาเสียหมด ต้องเอาแว่นตาคือปัญญาสอดส่องเข้าไปดูเข้าไปหลายครั้งหลายหนก็ค่อยเห็นค่อยชัดขึ้นมา ๆ พอหยั่งเข้าถึงความจริงแล้วมันยอมเอง จิตใจที่เคยหนักหน่วงเพราะอำนาจของกิเลสมันกดมันถ่วงนั้นค่อยดีดขึ้นมา ๆ

พิจารณาเห็นกายตามความจริงมากน้อยเพียงไร จิตใจยิ่งมีความยิ้มแย้มแจ่มใส สดสว่างในความหลงของตนไปโดยลำดับ ๆ เพราะกิเลสหลง กิเลสหลอก กิเลสตั้มตุ้น มันก็เห็นที่นี้ อ้อ กิเลสตั้มตุ้นเราอย่างนี้หลอกเราอย่างนี้ หลอกมานานเท่าไร เพียงรู้เท่านี้ก็เห็นโทษของกิเลสในขั้นนี้ เอ้า กิเลสชั้นละเอียดเข้าไปสติปัญญาจะตามทันไปโดยลำดับ ๆ ไม่พ้ออำนาจของสติปัญญาไปได้เลย ฟาดลงไปจนเหล็กแตกกระจายหมดทั้งร่างของเรานี้ เอ้า สวยตรงไหนงามตรงไหน กองกระดูก หนังห่อกระดูกมันงามที่ตรงไหน เสกสรรปั้นยอมกันมาเฉย ๆ ด้วยอำนาจของกิเลสไม่ใช่ด้วยอำนาจของธรรม

เราเป็นผู้ปฏิบัติธรรม ทำไมจะยอมให้กิเลสเหยียบย่ำทำลายหัวใจเหมือนฟุตบอล กลิ้งไปกลิ้งมาทั้งวันทั้งคืนยืนเดินนั่งนอน หาขณะจิตที่จะมีความสงบเย็นใจภายในด้วย อรรถด้วยธรรมไม่ได้เลย มันสมควรแล้วหรือกับเพศของพระ หน้าที่ของพระที่มาประพฤติ ปฏิบัติ งานของพระเป็นอย่างนั้นหรือ งานของพระคืองานสั่งสมกิเลสนั้นหรือ งานของ พระเป็นงานที่ถอดถอนกิเลสซึ่งเป็นของจอมปลอม เอ้า ฟาดลงไปให้มันแหลก

สติปัญญามีเท่าไรคิดขึ้นมาคั้นขึ้นมา สติปัญญาจะเกิดขึ้นด้วยความพินิจพิจารณา ในเบื้องต้นต้องฝึกฝนการพิจารณา เมื่อได้เหตุได้ผลได้ต้นได้ปลายพอเป็นต้นทุนแล้ว เอา ละที่นี้ เมื่อปัญญาออกแล้วเอาเถอะ กิเลสจะหนายิ่งกว่าภูเขา ๗ ชั้น ๗ ลูกก็ตามเถอะ มัน จะพังทลายราบไปหมด สามโลกธาตุนี้ไม่มีอะไรที่จะแหลมคมยิ่งกว่าปัญญา สามารถ พิจารณาแตกกระจายไปได้เป็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา สภาวธรรมทั่วโลกดินแดนนี้มีแต่ สมมุติทั้งนั้น รู้ตามเป็นจริง จิตจะไปยึดอะไรเมื่อเราเปิดความจริงให้เห็นทุกด้านทุกมุม แล้วจะไปยึดอะไรยึดอะไร มันถอนเข้ามาเอง ๆ ที่ว่าอุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่นในรูปใน เสียงในกลิ่นในรส ก็เพราะความถือมั่นในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ของตนนี่แล สุดท้ายก็คือความถือมั่นของจิตเป็นหลักใหญ่

เมื่อพิจารณาให้เห็นชัดเจนตามความเป็นจริงแล้วมันก็ถอนตัวเข้ามา ๆ ถอนเข้ามา จนกระทั่งไม่มีเหลือภายในร่างกายนี้เลย ธาตุชั้นธัมมนี้ก็ดูแล้ว ถ้าว่าหนังก่อกระดูกมันก็ ห่อจริง ๆ นี่ความจริงธรรมพระพุทธเจ้าหลอกคนเมื่อไร มีแต่กิเลสทั้งนั้นหลอก ธรรม ไม่ได้หลอกนี่นะ เราชอบของหลอกมันก็หลอกเราเรื่อยนะซิ แล้วเราเห็นผลอย่างไรบ้าง ผลอัศจรรย์อะไรที่ได้รับการอบรมจากกิเลสผลเป็นยังงี้ มีแต่กองทุกข์ นั้นเห็นไหม พิจารณาให้เห็นชัดเจนมันปล่อยของมันเอง

ความปล่อยวางจากกิเลสถ้าหากว่าเป็นของไม่เลิศ พระพุทธเจ้าเลิศได้ยังงี้ ความ ติดจรมของกิเลสใครเป็นคนเลิศมีไหม ไม่เห็นมีสักรายเดี๋ยวนี้ ความหลุดพ้นจากกิเลส เท่านั้นเป็นผู้เลิศ เป็นจิตดวงเลิศ จิตที่ฟุ้งซ่านรำคาญวุ่นวายทั้งวันทั้งคืนเป็นจิตเลิศได้ยังงี้ จิตมีความสงบเย็นร่มเย็นต่างหากเป็นจิตเลิศ จิตโง่เขลาเบาปัญญาเป็นจิตเลิศยังงี้ จิตมี ความเฉลียวฉลาดแหลมคมทันกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ปลอดภัยตัวได้โดยลำดับลำดับ นั่น เป็นจิตที่ประเสริฐ ธรรมที่ประเสริฐต่างหาก

ฟาดมันทะลุไปหมด ชั้นธัมมทั้งห้ามีอะไรบ้าง รูปก็หมายถึงกายนี้ กองรูปกองกายนี้ กองหนังก่อกระดูกนี้ เวทนา สุขความทุกข์ เมื่อปัญญาได้สอดเข้าไปตรงไหนมันทน ไม่ได้กิเลสต้องพัง ๆ เพราะปัญญาเป็นของจริงกิเลสเป็นของปลอม ของปลอมจะสู้ของจริง ได้หรือ คิดดูอย่างธนบัตรมีร้อยใบพันใบก็ตามก็สู้ธนบัตรจริงใบเดียวไม่ได้ ของจริงของ ปลอมมันลบล้างกันได้อย่างนี้ แต่เราเอาแต่ของปลอมมาลบล้างของจริงนั่นซิ อยู่กับของ

ปลอมทั้งวันทั้งคืนก็ว่าตัวดิบตัวดีตัววิเศษวิโส ลืมโลกลืมสงสาร เพราะความลืมเนื้อลืมตัว ลืมตนว่าถูกกิเลสตัณหาไม่รู้รู้สึกตัว แก้เข้าไปซิ

สติปัญญาเป็นของสำคัญมาก นตฺถิ ปญญาสมา อภา แสงสว่างไหนความเฉียบแหลมไหนจะสู้ปัญญาได้ กิเลสตัวไหนจะสู้ปัญญาได้มีเธอ เอาให้มันแหลกลงไปซิ เมื่อมันเปิดออก ๆ จิตนี้ยิ่งกระหึ่ม หมุนตัว ๆ กำลังข้างสาร ๕ เชือกก็สู้กำลังของสติปัญญานี้ไปไม่ได้ อันนี้ยังฟุ้ง ๆ จนแทบจะหลุดไปหมด กิเลสอยู่ที่ตรงไหน ๆ ตามซุดตามคั่น เอา ที่นี้เมื่อกิเลสมีกำลังน้อยแล้วมันสู้สติปัญญาไม่ได้แล้วก็ต้องหมอบ หาหลบหาซ่อน สติปัญญา ค่อยเขี่ยซุดคั่นเอามาฆ่าฟันแหลกหมดไม่มีอะไรเหลือ สุดท้ายก็ตีแตกกระจายทั้งอุโมงค์ของมัน ได้แก่จิตซึ่งเป็นที่อยู่ของอวิชชา

กิเลสวิเศษวิโสอะไร ธรรมดวงที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับจิตนี้เป็นยังงี้ที่นี้ เทียบกันซีเป็นยังงี้ เอา น้ำตาลมันจะไม่ร่วงหรือเกิดความสดสังเวชตนเอง โห ถูกกิเลสมันหลอกมาจนขนาดนี้ หนึ่งเกิดความสดสังเวชในความหลงของตน น้ำตาก็พัง ความอัศจรรย์ในธรรมกับจิตเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วนี่คือยังงี้ อัศจรรย์ น้ำตาก็ร่วง เห็นความอัศจรรย์ร่วง ไม่นึกว่าจิตจะเป็นอย่างนี้ ทือ จิตแท้เป็นอย่างนี้หรือ

แล้วเราจะเอาอะไรไปพิสูจน์ เอาอะไรไปแยกถ้าไม่ใช่ธรรมเท่านั้น อย่างอื่นอย่าเอามาใช้อย่าเอามาแยก แยกธาตุแยกชั้นแยกจิตแยกใจ พิสูจน์จิตใจ หรือพิสูจน์นรกสวรรค์ พิสูจน์บาปพิสูจน์บุญ พิสูจน์กิเลสตัณหา ถ้าไม่ใช่ธรรมเป็นเครื่องพิสูจน์ ตายเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์ เอาธรรมไปพิสูจน์ พระพุทธเจ้าพิสูจน์ได้ด้วยธรรม รู้ได้ด้วยธรรม เห็นได้ด้วยธรรม ความรู้ความเห็นพระพุทธเจ้าไม่ได้ปลอม เมื่อเป็นเช่นนั้นคำว่าบาปมีบุญมีนรกมีสวรรค์มีนิพพานมีปลอมได้ที่ไหน กิเลสมันปลอมต่างหาก มันว่าอันนั้นไม่มีอันนี้ไม่มี มันหลอกต่างหากยังไม่รู้เนื้อรู้ตัวอยู่หรือเวลานี้ เราจะเชื่อกิเลสหรือเชื่อศาสดา ใครวิเศษวิโส เอาตรงนี้ซิ เอาให้จริงจังกนักปฏิบัติ

เอาแค่นี้ละ